

İman ile ilgili sorular

- 1- Herkesin imanı aynı mıdır?
- 2- “Ben zaten Allah'a inanıyorum” demek yeterli mi?
- 3- Ahirzamanda kendimizi nasıl kurtaracağız?
- 4- Büyük günahları işleyen nasıl mü'min kalabilir?
- 5- Yalnızca “La ilahe illallah” demek yeterli midir? “Muhammedür Resulullah” demeden kurtuluş olur mu?

1. Herkesin imanı aynı mıdır?

Allah'ın bir olduğuna inanma iki şekildedir

Tevhid iki kısımdır. Meselâ: Nasıl ki bir çarşıya ve bir şehre büyük bir zatın mütenevvi malları gelse, iki çeşitle onun malı olduğu bilinir. Biri; icmalî, âmiyanedir ki: "Bu kadar azîm mal, ondan başka kimsenin haddi değil ki sahip olabilsin." Fakat böyle âmi bir adamın nezaretinde çok hırsızlık olabilir. Parçalarına çok adamlar sahip çıkabilir. İkinci çeşit odur ki; her denk üzerinde yazıyı okur, her bir top üstünde turrayı tanır, her bir ilân üstünde mührünü bilir bir surette "Herşey o zâtındır" der. İşte şu halde her bir şey o zâtı manen gösterir.

Aynen öyle de: Tevhid dahi iki çeşittir.

Biri: Tevhid-i âmi ve zahirîdir ki, "Cenab-ı Hak birdir, şeriki naziri yoktur, bu kâinat onundur."

İkincisi: Tevhid-i hakikîdir ki, her şey üstünde sikke-i kudretini ve hâtem-i rububiyetini ve nakş-ı kalemini görmekle doğrudan doğruya her şeyden onun nuruna karşı bir pencere açıp onun birliğine ve her şey onun dest-i kudretinden çıktığına ve ulûhiyetinde ve rububiyetinde ve mülkünde hiçbir vecihle, hiçbir şeriki ve muini olmadığına, şuhuda yakın bir yakîn ile tasdik edip iman getirmektir ve bir nevi huzur-u daimî elde etmektir.

22. Sözün ikinci makamı - 1.Lem'a - syf 464

İman, basit bir şekilde tasdik etmek değildir.

İman, yalnız icmalî ve taklidî bir tasdike münhasır değil. Bir çekirdekten, tâ büyük hurma ağacına kadar ve eldeki âyinede görünen misalî güneşten tâ deniz yüzündeki aksine, tâ güneşe kadar mertebeleri ve inkişafı olduğu gibi,

imanın o derece kesretli hakikatleri var ki, bin bir esma-i İlahiye ve sair erkân-ı imaniyenin kâinat hakikatlarıyla alâkadar çok hakikatleri var ki: "Bütün ilimlerin ve marifetlerin ve kemalât-ı insaniyenin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkikîden gelen tafsilli ve bürhanlı marifet-i kudsiyedir" diye ehl-i hakikat ittifak etmişler.

Evet iman-ı taklidî, çabuk şüphelere mağlup olur. Ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan iman-ı tahkikîde pek çok meratib var. O meratiblerden ilmelyakîn mertebesi, çok burhanlarının kuvvetleriyle binler şüphelere karşı dayanır. Hâlbuki taklidî iman bir şüpheyeye karşı bazan mağlub olur.

Hem iman-ı tahkikînin bir mertebesi de aynelyakîn derecesidir ki, pek çok mertebeleri var. Belki esma-i İlahiye adedince tezahür dereceleri var. Bütün kâinatı bir Kur'ân gibi okuyabilecek derecesine gelir. Hem bir mertebesi de hakkalyakîndir. Onun da çok mertebeleri var. Böyle imanlı zatlara şübehat orduları hücum da etse, bir halt edemez.

Emirdağ Lâhikası

2. "Ben zaten Allah'a inanıyorum" demek yeterli mi?

Bazı muterizler Risale-i Nur'un kıymetini bir derece kırmak için demişler: "Herkes Allah'ı bilir. Adî bir adam, bir veli gibi Allah'a iman eder" diye Nurların pek yüksek ve pek çok kıymetdar ve gayet lüzumlu tahşidatını ziyade göstermek istemişler.

Şimdi İstanbul'da -daha dehşetli bir fikirde- anarşi fikirli küfr-ü mutlaka düşmüş bir kısım münafıklar, Risale-i Nur gibi, ekmek ve suya ihtiyaç derecesinde herkes muhtaç olduğu imanî hakikatlerine ihtiyacı düşürmek desisesiyle diyorlar ki: "Her millet, herkes Allah'ı bilir. Onu, daha yeni ders almağa ihtiyacımız çok yok." diye mukabele etmek istiyorlar. Halbuki Allah'ı bilmek, bütün kâinata ihata eden rububiyetine ve zerrelerden yıldızlara kadar cüz'î ve küllî her şey onun kabza-i tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve "Lâ ilahe illallah" kelime-i kudsiyesine, hakikatlarına iman etmek, kalben tasdik etmekle olur. Yoksa "Bir Allah var" deyip, bütün mülkünü esbaba ve tabiata taksim etmek ve onlara isnat etmek, hâşâ hadsiz şerikleri hükmünde esbabı merci' tanımak ve her şeyin yanında hazır irade ve ilmini bilmemek ve şiddetli emirlerini tanımamak ve sıfatlarını ve gönderdiği elçilerini, peygamberlerini bilmemek, elbette hiçbir cihette Allah'a iman hakikati onda yoktur. Belki küfr-ü mutlaktaki manevî cehennemın dünyevî tazibinden kendini bir derece teselliye almak için o sözleri söyler.

Evet, inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır.

Evet, kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahitleri bulunan Hâlık-ı Zülcelal'i inkâr edemez. Etse,

bütün kâinat onu tekzib edeceği için susar, lakayt kalır. Fakat ona iman etmek: Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın ders verdiği gibi, o Hâlık'ı sıfatları ile isimleri ile umum kâinatın şahadetine istinaden kalben tasdik etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tövbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her ne ise...

Emirdağ Lâhikası -

3. Ahirzamanda kendimizi nasıl kurtaracağız?

Bir kısım gençler tarafından şimdiki aldatıcı ve cazibedar lehviyat ve hevesatın hücumları karşısında "âhiretimizi ne suretle kurtaracağız" diye, Risale-i Nur'dan medet istediler. Ben de Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına onlara dedim ki: Kabir var, hiç kimse inkâr edemez. Herkes ister istemez oraya girecek. Ve oraya girmek için de üç tarzda üç yoldan başka yol yok.

Birinci yol: O kabir, ehl-i iman için bu dünyadan daha güzel bir âlemin kapısıdır.

İkinci yol: Âhireti tasdik eden, fakat sefahat ve dalalette gidenlere, bir haps-i ebedî ve bütün dostlarından bir tecrit içinde bir haps-i münferit, yalnız başına bir hapis kapısıdır. Öyle gördüğü ve itikat ettiği ve inandığı gibi hareket etmediği için öyle muamele görecektir.

Üçüncü yol: Âhirete inanmayan ehl-i inkâr ve dalalet için bir i'dam-ı ebedî kapısı... Yani hem kendisini, hem bütün sevdiklerini idam edecek bir darağacıdır. Öyle bildiği için, cezası olarak aynını görecektir. Bu iki şık bedihîdir, delil istemiyor, göz ile görünür.

Madem ecel gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç ihtiyar farkı yoktur. Elbette daima gözü önünde öyle büyük dehşetli bir mes'ele karşısında biçare insan; o idam-ı ebedî, o dipsiz, nihayetsiz haps-i münferitten kurtulmak çaresini aramak ve kabir kapısını bir âlem-i bâkiye, bir saadet-i ebediyeye ve âlem-i nura açılan bir kapıya kendi hakkında çevirmek hâdisesi; o insanın dünya kadar büyük bir meselesidir.

Bu kat'î hakikat, bu üç yol ile bulunduğu ve bu üç

yolun da mezkûr üç hakikat ile olacağını ihbar eden yüz yirmi dört bin muhbir-i sadık, ellerinde nişane-i tasdik olan mu'cizeler bulunan enbiyalar ve o enbiyaların haber verdikleri aynı haberleri, keşf ve zevk ve şuhut ile tasdik eden ve imza basan yüz yirmi dört milyon evliyanın aynı hakikate şahadetleri ve haddühesaba gelmeyen muhakkiklerin, kat'î delilleriyle -o enbiya ve evliyanın verdikleri aynı haberleri- aklen ilmelyakîn derecesinde ispat ettikleri ve yüzde doksan dokuz ihtimal-i kat'î ile "idam ve zindan-ı ebedîden kurtulmak ve o yolu saadet-i ebediyeye çevirmek, yalnız iman ve itaat iledir." diye ittifakken haber veriyorlar.

Acaba yüzde bir ihtimal-i helâket bulunan bir tehlike yolunda gitmemek için, bir tek muhbirin sözü nazara alınsa ve onun sözünü dinlemeyip o yolda giden adamın, endişe-i helâketten gelen elem-i manevî, onun yemek iştihasını kaçırdığı halde; böyle yüz binler sadık ve musaddak muhbirlerin yüzde yüz ihtimal ile, dalalet ve sefahet göz önündeki kabir darağacına ve ebedî haps-i münferidine kat'î sebep olduğunu ve iman, ubudiyet yüzde yüz ihtimal ile o darağacını kaldırıp, o haps-i münferidi kapatıp, şu göz önündeki kabri, bir hazine-i ebediyeye, bir saray-ı saadete açılan bir kapıya çeviriyor diye ihbar eden ve emarelerini ve âsârlarını gösterdikleri halde, bu acip ve garip ve dehşetli ve azametli mesele karşısında bulunan biçare insan ve bhusus Müslüman eğer iman ve ubudiyeti olmazsa, bütün dünya saltanatı ve lezzeti bir tek insana verilse; acaba o göz önündeki, her vakit oraya çağrılmasına nöbetini bekleyen bir insana verdiği o endişeden gelen elîm elemi kaldırabilir mi? Sizden soruyorum.

Madem ihtiyarlık, hastalık, musibet ve her tarafta vefiyatlar o dehşetli elemi deşiyorlar ve ihtar ediyorlar. Elbette o ehl-i dalalet ve sefahat yüz bin lezzeti ve zevki alsa da,

yine o manevî bir cehennem kalbinde yaşar ve yakar. Fakat pek kalın gaflet sersemliği muvakkaten hissettirmez.

Madem ehl-i iman ve taat, göz önünde gördüğü kabri bir hazine-i ebediyye, bir saadet-i lâyezalîye kendisi hakkında bir kapı olduğunu ve o ezelî mukadderat piyangosundan milyarlar altın ve elmasları kazandıracak bir bilet dahi iman vesikasıyla ona çıkmış. Her vakit "Gel biletini al!" diye beklemesinden derin, esaslı, hakikî lezzet ve zevk-i manevî öyle bir lezzettir ki; eğer tecessüm etse ve o çekirdek bir ağaç olsa, o adama hususî bir cennet hükmüne geçtiği halde; o zevk ve lezzet-i azîmeyi terk edip, gençlik saikasıyla, o hadsiz elemeler ile âlûde zehirli bir bala benzeyen sefihane ve heveskârane muvakkat bir lezzet-i gayr-ı meşruayı ihtiyar eden, hayvandan yüz derece aşağı düşer. Ecnebi dinsizleri gibi de olamaz. Çünkü onlar, peygamberi inkâr etseler, diğerlerini tanıyabilirler. Peygamberleri bilmeseler de Allah'ı tanıyabilirler. Allah'ı bilmeseler de kemalâta medar olacak bazı güzel hasletler bulunabilir. Fakat bir müslüman; hem enbiyayı, hem Rabbini, hem bütün kemalâtı Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm vasıtasıyla biliyor. Onun terbiyesini bırakan ve zincirinden çıkan daha hiçbir peygamberi (A.S.) tanımaz ve Allah'ı da tanımaz. Ve ruhunda kemalâtı muhafaza edecek hiçbir esasatı bilemez. Çünkü peygamberlerin en âhiri ve en büyükleri ve dini ve daveti umum nev'-i beşere baktığı için ve mu'cizatça ve dince umuma faik ve bütün nev'-i beşere bütün hakaikte üstatlık edip, on dört asırda parlak bir surette ispat eden ve nev'-i beşerin medar-ı ıftiharını bir zâtın terbiye-i esasiyelerini ve usûl-ü dinini terk eden, elbette hiçbir cihette bir nur, bir kemal bulamaz. Sukut-u mutlaka mahkûmdur.

İşte ey hayat-ı dünyeviyyenin zevkine müptela ve endişe-i istikbal ile istikbalini ve hayatını temin için çabalayan

biçareler! Dünyanın lezzetini, zevkini, saadetini, rahatını isterseniz; meşru dairedeki keyfe iktifa ediniz. O, keyfinize kâfidir. Haricinde ve gayr-ı meşru dairedeki bir lezzetin içinde bin elem olduğunu sâbık beyanatta elbette anladınız. Eğer mazi, yani geçmiş zamanın hâdisatını, sinema ile hâlihazırda gösterdikleri gibi; istikbaldeki ahval dahi, meselâ elli sene sonraki halleri bir sinema ile gösterilse idi, ehl-i sefahat şimdiki güldüklerine yüz binlerce nefrin ve nefret edip ağlayacaklardı. Dünya ve âhirette ebedî ve daimî süruru isteyen, iman dairesindeki terbiye-i Muhammediyeyi (A.S.M.) kendine rehber etmek gerektir.

Onüçüncü Söz'ün İkinci Makamı – syf 232

4. Büyük günahları işleyen nasıl mü'min kalabilir?

Evvelâ, sabık işaretlerde onların hatası kat'î bir surette anlaşılmıştır ki, tekrara hacet kalmamıştır. Saniyen, nefs-i insaniye, muaccel ve hazır bir dirhem lezzeti, müccel, gaip bir batman lezzete tercih ettiği gibi, hazır bir tokat korkusundan, ileride bir sene azaptan daha ziyade çekinir. Hem insanda hissiyat galip olsa, aklın muhakemesini dinlemez. Heves ve vehmi hükmedip, en az ve ehemmiyetsiz bir lezzet-i hazırı ilerde gayet büyük bir mükâfâta tercih eder. Ve az bir hazır sıkıntıdan, ileride büyük bir azâb-ı müeccelden ziyade çekinir. Çünkü tevehhüm ve heves ve his, ileriye görmüyor, belki inkâr ediyorlar. Nefis dahi yardım etse, mahall-i iman olan kalp ve akıl susarlar, mağlûp oluyorlar. Şu halde, kebâiri işlemek imansızlıktan gelmiyor, belki his ve hevesin ve vehmin galebesiyle akıl ve kalbin mağlûbiyetinden ileri gelir

Hem sabık işaretlerde anlaşıldığı gibi, fenalık ve hevesat yolu, tahribat olduğu için, gayet kolaydır. Şeytan-ı ins ve cinnî, çabuk insanları o yola sevk ediyor. Gayet cay-ı hayret bir haldir ki, âlem-i bekanın-nass-ı hadisle-sinek kanadı kadar bir nuru, ebedî olduğu için, bir insanın müddet-i ömründe dünyadan aldığı lezzet ve nimete mukabil geldiği halde, bazı biçare insanlar, bir sinek kanadı kadar bu fâni dünyanın lezzetini, o bâki âlemin bu fâni dünyasına değer lezzetlerine tercih edip şeytanın arkasında gider.

İşte bu sırlar içindir ki, Kur'ân-ı Hakîm, mü'minleri pek çok tekrar ve ısrar ile, tehdit ve teşvik ile, gûnahtan zecir ve hayra sevk ediyor. Bir zaman Kur'ân-ı Hakîmin bu tekrar ile şiddetli irşâdâtı bana bu fikri verdi ki, bu kadar mütemadi ihtarlar ve ikazlar, mü'min insanları sebatsız ve hakikatsiz gösteriyorlar. İnsanın şerefine yakışmayacak bir vaziyet

veriyorlar. Çünkü bir memur, âmirinden aldığı bir tek emri itaatine kâfi iken, aynı emri on defa söylese, o memur cidden gücenecek. "Beni itham ediyorsun; ben hain değilim" der. Hâlbuki en halis mü'minlere Kur'ân-ı Hakîm musırrâne, mükerrer emrediyor. Bu fikir benim zihnimi kurcaladığı bir zamanda, iki üç sadık arkadaşlarım vardı. Onları şeytan-ı insânin desiselerine kapılmamak için pek çok defa ihtar ve ikaz ediyordum. "Bizi itham ediyorsun" diye gücenmiyorlardı. Fakat ben kalben diyordum ki: "Bu mütemadiyen ihtarlarımla bunları gücendiriyorum, sadakatsizlikle ve sebatsızlıkla itham ediyorum." Sonra, birden, sabık işaretlerde izah ve ispat edilen hakikat inkişaf etti. O vakit, o hakikatle hem Kur'ân-ı Hakîmin tam mutabık-ı mukteza-yı hal ve yerinde ve israfsız ve hikmetli ve ithamsız bir surette ısrar ve tekrârâtı yaptığı ve ayn-ı hikmet ve mahz-ı belâgat olduğunu bildim. Ve o sadık arkadaşlarımın gücenmediklerinin sırrını anladım. O hakikatin hülasası şudur ki:

Şeytanlar, tahribat cihetinde sevk ettikleri için, az bir amel ile çok şerleri yaparlar. Onun için, tarik-i hakta ve hidayette gidenler, pek çok ihtiyat ve şiddetli sakınmaya ve mükerrer ihtârâta ve kesretli muavenete muhtaç olduklarından ki, Cenâb-ı Hak, o tekrarât cihetinde bin bir ismiyle ehl-i imana muavenetini takdim ediyor ve binler merhamet ellerini imdadına uzatıyor. Şerefini kırmıyor, belki vikaye ediyor. İnsanın kıymetini küçük düşürtmüyor, belki şeytanın şerrini büyük gösteriyor.

İşte, ey ehl-i hak ve ehl-i hidayet! Şeytan-ı ins ve cinnînin mezkûr desiselerinden kurtulmak çaresi: Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan ehl-i hak mezhebini karargâh yap ve Kur'ân-ı Mucizülbeyanın muhkemat kalesine gir ve Sünnet-i Seniyyeyi rehber yap, selâmeti bul.

5. Yalnızca “La ilahe illallah” demek yeterli midir? “Muhammedür Resulullah” demeden kurtuluş olur mu?

Mektubunuzda "Mücerred Lâ ilahe illallah kâfi midir? Yani Muhammedürresulullah demezse ehl-i necat olabilir mi?" diye diğer bir maksadı soruyorsunuz. Bunun cevabı uzundur. Yalnız şimdi bu kadar deriz ki:

Kelime-i şehadetin iki kelâmı birbirinden ayrılmaz, birbirini ispat eder, birbirini tazammun eder, biribirisiz olmaz. Madem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm Hâtem-ül Enbiya'dır, bütün enbiyanın vârisidir; elbette bütün vusul yollarının başındadır. Onun cadde-i kübrasından hariç, hakikat ve necat yolu olamaz. Umum ehl-i marifetin ve tahkikin imamları, Sa'dî-i Şirazî gibi derler:

مَحَالَسْتُ سَعْدِي بَرَاهِ نَجَاتٍ ظَفَرُ بَرْدَنْ جَزْ دَرِ بِي مَصْطَفَى¹

Hem² لُ الطَّرِيقِ مَسْدُودٌ إِلَّا الْمُنْهَاجَ الْمَحْمَدِيَّ demişler.

Fakat bazen oluyor ki: Cadde-i Ahmediyede (A.S.M.) gittikleri halde, bilmiyorlar ki cadde-i Ahmediyedir ve cadde-i Ahmediye dâhilindedir.

Hem bazen oluyor ki: Peygamber'i bilmiyorlar, fakat gittikleri yol, cadde-i Ahmediyenin eczasındandır.

Hem bazen oluyor ki: Bir keyfiyet-i meczubane veya bir halet-i istiğrakkârane veya bir vaziyet-i münzeviyane ve bedeviyane suretinde cadde-i Muhammediyeyi düşünmeyerek, yalnız Lâ ilahe illallah onlara kâfi geliyor.

1 Ey Sadi! Hz. Muhammed'i (a.s.m.) örnek almadan bir kimsenin selamet ve safa yolunu bulması imkânsızdır.

2 Bütün yollar kapalıdır; ancak Hazret-i Muhammed'in (a.s.m.) yolu açıktır.

Fakat bununla beraber, en mühim bir cihet budur ki: "Adem-i kabul" başkadır, "kabul-ü adem" başkadır. Bu çeşit ehl-i cezbe ve ehl-i uzlet veya işitmeyen veya bilmeyen adamlar; Peygamber'i bilmiyorlar veya düşünmüyorlar ki kabul etsinler. O noktada cahil kalıyorlar. Marifet-i İlahiyeye karşı, yalnız Lâ ilahe illallah biliyorlar. Bunlar ehl-i necat olabilirler. Fakat Peygamber'i işiten ve davasını bilen adamlar onu tasdik etmezse, Cenab-ı Hakk'ı tanımaz. Onun hakkında, yalnız Lâ ilahe illallah kelâmı, sebep-i necat olan tevhidi ifade edemez. Çünkü o hal, bir derece medar-ı özürlü olan cahilane adem-i kabul değil, belki o kabul-ü ademdir ve o inkârdır. Mu'cizatıyla, âsârıyla kâinatın medar-ı fahri ve nev'-i beşerin medar-ı şerefi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ı inkâr eden adam, elbette hiçbir cihette hiçbir nura mazhar olamaz ve Allah'ı tanımaz. Her ne ise, şimdilik bu kadar yeter.

26. Mektup – 5. Mesele - syf 560

